

Årsrapport 2012

Årsrapport 2012

Forsiden: Endelig en Norsk Standard for passivhus

Det ene kontorbygget etter det andre profileres som passivhus, og passivhusstandard er et begrep mange eiendomsbesittere smykker seg med. Strenge krav til prosjektering og utførelse gjør at passivhus anerkjennes som moderne, miljøvennlige bygninger med meget høy kvalitet, godt inneklima og ekstremt lavt energibehov. Nå er kriteriene for passivhus, yrkesbygninger, fastsatt i en Norsk Standard, NS 3701. Standarden gjelder for alle typer yrkesbygninger og er relevant for alt fra private kontorbygg til skoler, helsebygg og kulturbygg. I standarden er det blant annet krav knyttet til varmetap, oppvarming, kjøling, belysning og energiforsyning.

Forsidebilde: Tallhall, Meteorologisk institutt i Oslo, foto: Laila Meyrick/Velour.no, arkitekt: Pir II Oslo AS

INNHold:

Dette er Standard Norge	4
Organisasjon	5
Styre og representantskap	7
Nøkkeltall	8
Årsberetning 2012	9
Resultatregnskap	15
Balanse per 31. desember	16
Kontantstrømoppstilling	18
Noter til regnskapet	19
Revisors beretning	30

DETTE ER STANDARD NORGE

- Standard Norge er en upartisk og uavhengig medlemsorganisasjon. Medlemskap i Standard Norge er åpent for bedrifter, organisasjoner, myndigheter og andre.
- Standard Norge utvikler standarder på de fleste områder i samfunnet, og har enerett på å utgi Norsk Standard.
- Årlig fastsetter Standard Norge mellom 1 000 og 1 500 nye Norsk Standard. De aller fleste av disse er utarbeidet som felles europeiske standarder.
- Standard Norge eier 80 % av Standard Online AS, som er standardiseringens salgs- og markedsføringselskap.
- Standard Norge er medlem av og representerer Norge i den internasjonale standardiseringsorganisasjonen ISO og i den europeiske standardiseringsorganisasjonen CEN.
- Standard Norge drives etter prinsippet om non-profit. Dette betyr at alle inntekter tilbakeføres til aktivt standardiseringsarbeid.
- Standard Norge startet virksomheten i 2003 etter en fusjon av fire organisasjoner. Den eldste av disse ble opprettet allerede i 1923.

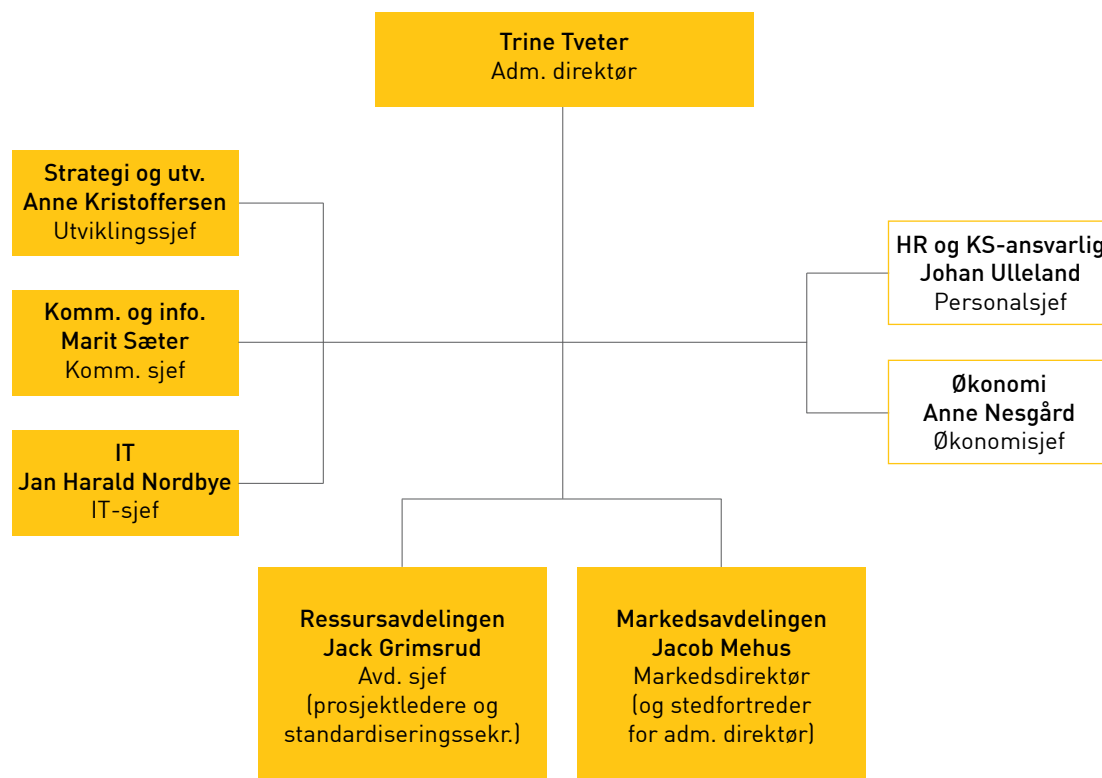
Foto: Standard Norge

Reiser skal tilrettelegges for alle

Mangel på tilgjengelighet til transport kan være en stor barriere for mange, og kan få konsekvenser for tilgang til arbeid, utdanning og sosialt liv. Tall fra EU viser at hver femte person har vanskeligheter med å reise. Daværende samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa foretok i 2012 den offisielle åpningen av www.reisekjeden.no, en ny elektronisk portal for universell utforming i reisekjeden. Portalen er utviklet av Standard Norge, og var et tiltak i Nasjonal Transportplan 2010-2019. Den gir informasjon om UU knyttet til transport og omhandler alt fra nettstedet og billettautomater til andre elementer fra avreise til ankomst som stasjoner, holdeplasser, transportmidler og utforming drift og vedlikehold av veier.

ORGANISASJON

I 2012 hadde Standard Norge 71 medarbeidere. 66 av disse var fast ansatt, mens 5 var konsulenter eller på engasjement. Til sammen utgjorde arbeidsinnsatsen 67,80 årsverk.

Sektorstyrer og fagråd

Den faglige aktiviteten på tre områder styres av henholdsvis Sektorstyret Bygg, anlegg og eiendom, Sektorstyret Petroleum og Sektorstyret IKT. Sektorstyrene har bred representasjon fra de respektive næringene. Dette bidrar til å sikre en god forankring på arbeidet. Ved utgangen av 2012 var Harald Landrø, NTNU, leder av Sektorstyret BAE, Per Arne Røstasand, OLF/Statoil, leder av Sektorstyret Petroleum, og Finn Otto Hansen, DNB ASA/Swift, leder av Sektorstyret IKT.

I tillegg til sektorstyrene har Standard Norge også tre fagråd: Fagråd for forbrukersaker, Fagråd for standardisering i helsesektoren og Fagråd for energimerkeordningen. Fagrådene gir råd i forhold til prioriteringer og samordning av synspunkter innenfor sitt fagområde.

Ny ISO-standard om vannundersøkelser

NS-EN ISO 7887 Vannundersøkelse – Bestemmelse av vannets farge er kommet i ny og revidert utgave. Standarden inneholder metoder som egner seg for drikkevann, naturlig vann og lite farget industriavløpsvann. Standarden inneholder fire alternative metoder og har to tillegg om henholdsvis kvalitetskontroll og presisjonsdata fra en internasjonal ringtest. Revisjonen er kommet i stand etter norsk initiativ, og den nasjonale standarden NS 4787 har vært et viktig grunnlagsdokument for arbeidet.

Arbeidsmiljø

Standard Norges arbeidsmiljøutvalg har som oppgave å ivareta de ansattes interesser angående arbeidsmiljøet. Utvalget har i 2012 bestått av Trine Tveter (adm. direktør), Grethe Dønhaug (verneombud), José S. Delgado (ansattes representant) og Johan Ulleland (personalsjef). Arbeidsmiljøutvalget har hatt fire møter. Tema som har vært behandlet er de årlige arbeidsmiljø- og trivselsrapportene, rengjøring av lokalene, dyr på arbeidsplassen, oppfølging av sykmeldte og bruk av ergoterapeut.

Samarbeidsutvalg

Standard Norges formelle samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene foregår gjennom et samarbeidsutvalg sammensatt av de tillitsvalgte Håvard Hjulstad (Negotia), Roald Sægrov (Tekna),

Trine Tveter (adm. direktør) og Johan Ulleland (personalsjef). Utvalget hadde i 2012 fire møter hvor det ble behandlet saker vedrørende avtaleverk, bemanning, forsikrings-/pensjonsordninger, sårbarhet og sykefravær, framtidig lokalisering, kompetanseplanlegging og organisasjonstilpassinger.

Seniorpolitikk

Ved utgangen av 2012 hadde Standard Norge 11 medarbeidere over 62 år. Sett på bakgrunn av pensjonsreformen er det viktig å ha ordninger som bidrar til å beholde denne arbeidsressursen. Standard Norge har derfor en seniorpolitikk hvor ansatte over 62 år kan søke om å få redusert stillingsprosenten til 80 % med 10 % reduksjon i lønn. I tillegg har de mulighet til å få jobbe hjemmefra én dag i uken.

STANDARD NORGES STYRE OG REPRESENTANTSKAP

Styreleder:

Jan A. Oksum

Nestleder:

Direktør Tor R. Skjærpe, Petoro AS

Styremedlemmer:

Direktør Randi Flesland, Forbrukerrådet

Strategidirektør Inge Krogstad, SAS Institute AS

Adm. direktør Øivind Christoffersen, Statsbygg

Rådgiver i HMS-politikk Marianne Svensli, Landsorganisasjonen i Norge

Adm. direktør Sven Chr. Ulvatne, Backe Entreprenør Holding AS

Prosjektleder Håvard Hjulstad, ansattes representant ¹

Prosjektleder Kari Bogos, ansattes representant ²

Prosjektleder Roald Sægrov, ansattes representant

Vararepresentanter:

Professor Annik Magerholm Fet, NTNU

HMS Direktør Inger Johanne Eikeland, Orkla ASA

Observatør (fra NEKs styre):

Ass. direktør Trond Sollie, Nemko AS

Representantskapet:

Thor Håkstad (ordfører)

Adm. direktør Dag Tørvold, Nemko AS (varaordfører)

Valgkomiteen:

Seniorrådgiver Svein Sundsbø, Norsk Industri (valgkomiteens leder)

Direktør Morten Lie, Direktoratet for byggkvalitet

Adm. direktør Nina Torp Høisæter, NHO Service

1 Fram til årsmøtet i 2012

2 Fra årsmøtet i 2012

NØKKELTALL

Standarder	2012	2011	2010
Antall fastsatte Norsk Standard ¹	1 048	1 053	1 110
nasjonalt utarbeidet av disse	28	18	23
Antall oversettelser til norsk	37 ³	42 ²	50
Tilbaketrekkinger	1 191	825	786
Totalt antall gyldige Norsk Standard ¹	14 903	15 044	14 761
nasjonalt utarbeidet av disse	1 212 ⁴	1 659	1 709
Totalt antall normative dokumenter	16 219	16 256	15 966

1 Omfatter de som er utviklet nasjonalt (NS), europeisk (NS-EN) og globalt (NS-EN ISO og NS-ISO)

2 I tillegg ble syv standarder oversatt fra norsk til engelsk

3 I tillegg ble fire standarder oversatt fra norsk til engelsk, og en fra norsk til fransk

4 Reduksjonen fra 2011 skyldes i hovedsak en større opprydding vedr. gamle nasjonale standarder for skipsbygging

Høring og avstemninger	2012	2011	2010
Forslag sendt på høring (stadium 40)	1 598	1 775	1 787
Avstemninger til ISO og CEN (stadium 50)	1 692	2 028	1 961

Norsk engasjement	2012	2011	2010
Sekretariat i ISO (inkl. lederverv) ⁵	50	47	55
Sekretariat i CEN (inkl. lederverv) ⁵	16	16	20
Aktiv deltakelse i antall ISO/TC	103	96	89
Aktiv deltakelse i antall CEN/TC	133	137	124
Antall deltakere internasjonalt	ca. 920	ca. 990	ca. 860

5 Omfatter ledelse av tekniske komiteer og arbeidsgrupper

Nasjonal innsats	2012	2011	2010
Nasjonale komiteer	161	199 ⁶	330
Antall deltakere	ca. 2 120	ca. 1 935	ca. 1 970

6 Reduksjonen skyldes i hovedsak en ny og strengere definisjon av hva en "aktiv komité" er

ÅRSBERETNING 2012

Hovedpunkter 2012

Bruken av standarder og standardisering øker både innenfor tradisjonelle bruksområder og på nye områder som følge av den teknologiske utvikling. Flere prosjekter har stor samfunnsmessig betydning og bidrar til bærekraftig utvikling. Standard Norges stilling som den ledende standardiseringsorganisasjon i Norge og som Norges deltaker i internasjonalt standardiseringsarbeid, er styrket i 2012. Dette gjelder blant annet innenfor miljøstyring der Norge har påtatt seg ansvaret for revisjonen av standarden som beskriver hvordan miljøstyringsstandarden (ISO 14001) skal implementeres, samt revisjon av en internasjonal standard for miljøvaredeklarasjoner for byggevarer. Innenfor petroleumsområdet har Standard Norge påtatt seg ansvaret for en rekke arbeidsgrupper som skal utarbeide standarder for arktiske operasjoner.

Inntektene fra salg av standarder har de siste årene vært Standard Norges største inntektskilde. IT-baserte løsninger spiller en stadig større rolle både for utvikling, salg og bruk av standardene. Fortsatt satsing på dette området er ressurskrevende og det er tilfredsstillende å

konstatere at Standard Norge ligger i fremste rekke internasjonalt når det gjelder å utvikle og ta i bruk slike systemer. Forprosjektet for en ny databaseløsning som skal omfatte utvikling og salg av standarder ble gjennomført i 2012. Arbeidet er et samarbeidsprosjekt mellom Standard Online, Norsk Elektroteknisk Komite og Standard Norge. Hovedprosjektet vil gjennomføres i løpet av 2 år og vil involvere betydelige ressurser i alle organisasjonene. Målet er en databaseløsning som skal være et effektivt verktøy i standardiserings- og salgsprosessene og som gjør det mulig å tilby kundene enda bedre tjenester i framtiden.

Produksjonen av standarder har i 2012 vært på omtrent det samme nivå som i 2011. Utviklingen av nasjonale standarder er noe høyere enn de siste to årene. Effektiviteten, målt som faktureringsgrad, har økt i 2012.

Standard Norge implementerte et risikostyringssystem i 2012. Systemet er et godt verktøy i oppfølgingen av de kritiske deler av virksomheten. Standard Norges miljøstyringssystem ble sertifisert i henhold til kravene i NS-EN ISO 14001 i desember 2012.

Foto: Standard Norge / Odd Mønnesland

Tilstandsanalyse av verneverdige bygninger

En ny europeisk standard for tilstandsanalyse av verneverdige bygninger, NS-EN 16096, ble utgitt i 2012. Den har blitt utarbeidet etter et initiativ fra Norge og bygger på en Norsk Standard.

Målet med standarden er å kunne kartlegge tilstanden, identifisere tiltak og definere nødvendig vedlikehold. Det betyr at både kommuner og byggeiere har et verktøy som sikrer en mer enhetlig vurdering, og det reduserer behovet for skjønsmessig vurdering. Standarden legger opp til en prosess med visuell observasjon i kombinasjon med enkle målinger. En slik standardisert prosess forenkler kommunenes arbeid med vurdering av bevaringsverdien og gjør det lettere for byggeier å komme fram til hvilke tiltak som må iverksettes.

Styret har i 2012 avholdt fem styremøter og et strategiseminar. I arbeidet har styret lagt vekt på god økonomistyring og effektiv anvendelse av organisasjonens samlede ressurser.

Virksomhetens art og hvor den drives

Standard Norge (SN) er en uavhengig medlemsorganisasjon som utarbeider og publiserer standarder under varemerket Norsk Standard til bruk på de fleste områder i samfunnet. Organisasjonen eier 80 % av aksjene i datterselskap Standard Online AS, som også markedsfører og selger standarder, andre publikasjoner, og normer utarbeidet av Norsk Elektroteknisk Komite.

Utarbeidelsen av standardene skjer nasjonalt eller i de internasjonale standardiseringsorganisasjonene CEN (europisk) og ISO (globalt), der Standard Norge er det norske medlemmet. Målgruppene for arbeidet er først og fremst næringslivet og offentlige myndigheter. I tillegg har arbeidet betydning for forbrukere, arbeidstakere, samt innenfor utdanning, forskning og innovasjon.

Virksomheten er lokalisert til Lysaker i Bærum kommune.

Norge deltar aktivt i de deler av det inter-

nasjonale arbeidet som norske interesser, i særlig grad næringslivet prioriterer og engasjerer seg i. Verdien av bedriftenes innsats er på årsbasis beregnet til å utgjøre ca. 150 mill. kroner. Standard Norges aktive engasjement i styrende organer i CEN og ISO sikrer norsk innflytelse på utviklingen av internasjonale organisasjoner og standarder i overensstemmelse med våre nasjonale behov.

I 2012 ble det fastsatt 1 048 nye Norsk Standard, mens 1 193 standarder ble trukket tilbake. Det høye antallet tilbaketrukne standarder skyldes en større aktualitetsgjennomgåelse av standarder i 2012. En rekke eldre nasjonale standarder er trukket tilbake basert på innspill i markedet. Det totale antallet Norsk Standard og andre normative dokumenter var 16 219 ved utgangen av 2012.

Fortsatt drift

Standard Norge har ikke økonomisk erverv som formål. Det anses likevel som avgjørende at organisasjonen har en sunn økonomi og en tilfredsstillende soliditet. Styret konstaterer at så er tilfelle.

I samsvar med regnskapsloven § 3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede.

Nye og reviderte deler av NS 3420

NS 3420 Beskrivelsestekster for bygg, anlegg og installasjoner er en av byggenæringens viktigste standarder, og i 2012 ble det utgitt nye og reviderte deler av standarden. Del BN omfatter standardiserte tekster for beskrivelse av elektrotekniske systemer basert på funksjonskrav og prosjektet løsning på systemnivå. Dette bidrar til en forenkling av beskrivelsesarbeidet for elektrotekniske arbeidere. Del D inneholder geotekniske grunnundersøkelser. I del N for mur- og flisarbeider er det nå flere toleransekrav, og man vil finne postgrunnlag for sammensatte arbeidere både for murverkskonstruksjoner og puss- og flisarbeider. Del V for ventilasjon er oppdatert i henhold til bransjens behov for beskrivelsestekster for prisforespørsler innenfor ventilasjonsinstallasjoner.

Framtidig utvikling

Styret baserer virksomheten framover på Standard Norges rullerende strategiplan med tilhørende årlige handlingsplaner for måloppnåelse. I tillegg følger organisasjonen opp den nasjonale standardiseringsstrategien utarbeidet av Standard Norge for Nærings- og handelsdepartementet.

Standard Norge har i tillegg til bygg og petroleum identifisert de tre satsingsområdene miljø og bærekraft, anvendt IT og tjenester som er viktige områder av stor betydning for norsk næringsliv og samfunn. Herunder prioriteres markedsegmentene helse og omsorg, transport og logistikk, fasilitetsstyring, mat og matsikkerhet samt energi og klima. Dette er områder som er viktig både samfunnsmessig og næringsmessig nasjonalt og internasjonalt og der behovet for utvikling og bruk av standarder vil være økende i årene framover.

I 2012 godkjente Rådet og Parlamentet Europakommisjonens forslag til nye regler for europeisk standardisering (1025/2012). Disse reglene vil påvirke rammevilkårene for CEN og CENs nasjonale medlemmer, herunder Standard Norge. De nye reglene vil bli implementert som en forordning i Norge og krever

endring av norsk regelverk. Forordningen består av fire hovedelementer:

- Utvidelse av det europeiske standardiseringssystemet til også å omfatte standarder for tjenester
- Bedre involvering av små og mellomstore bedrifter og andre samsfunnsaktører i standardiseringsarbeidet
- Bruk av tekniske spesifikasjoner på IKT-området utviklet av globale fora og konsortier
- Reduksjonen av tiden det tar å utvikle standarder

Nærings- og handelsdepartementet arbeider med gjennomføring av regelendringen.

Redegjørelse for årsregnskapet

Omsetningen i Standard Norge gikk fra 98,7 mill. kroner i 2011 til 105,3 mill. kroner i 2012. Tilsvarende tall for konsernet var henholdsvis 136,7 mill. kroner og 144,3 mill. kroner. Årsresultatet for Standard Norge gikk fra -0,5 mill. kroner i 2011 til -0,2 mill. kroner i 2012. For konsernet endret årsresultatet seg fra -0,2 mill. kroner i 2011 til 0,1 mill. kroner i 2012. Av dette utgjorde resultatet av finansposter i Standard Norge henholdsvis 0,9 mill. kroner i 2011 og 1,6 mill. kroner

Foto: Visit Oslo

Endelig en standard for bærekraftige arrangementer

“Miljøvennlige” konferanser, “grønne” festivaler og “økologiske” frokostmøter annonseres ofte, men kan vi stole på at bærekraftsprinsippet er ordentlig ivaretatt? Det kan vi nå etter å ha fått en internasjonal standard for bærekraftige arrangementer. NS-ISO 20121 skal veilede arrangører og forsikre publikum om at engasjementet for bærekraft er ekte. Standarden inneholder en rekke tips knyttet til viktige temaer som valg av lokaler, styring av forsyningskjeder, innkjøp, kommunikasjon og transport. Standarden ble første gang tatt i bruk under OL i London sommeren 2012, men kan like gjerne brukes på mindre arrangementer.

i 2012. Tilsvarende tall for konsernet var 1,1 mill. kroner og 1,9 mill. kroner.

I løpet av 2012 er det gjennomført balanseførte investeringer i Standard Norge på 0,6 mill. kroner. I konsernet er det balanseført tilgang av driftsmidler med 4,5 mill. kroner.

Samlet kontantstrøm fra driften i Standard Norge var på -2,3 mill. kroner og fra investering -1,9 mill. kroner. Forskjell mellom regnskapsmessig resultat og kontantstrøm skyldes i første rekke balanseført pensjon og tidsavgrensninger. Organisasjonens likviditet er god med en likviditetsbeholdning per 31. desember 2012 på 8,6 mill. kroner. For konsernet var kontantstrøm fra drift -2,4 mill. kroner. Konsernet brukte 5,8 mill. kroner på investeringer i 2012. Likviditetsbeholdningen i konsernet var 15,4 mill. kroner per 31. desember 2012.

Kortsiktig gjeld utgjorde ved utgangen av året 17,0 mill. kroner som tilsvarer 29 % av samlet gjeld og egenkapital, mot 32 % for 2011.

Totalkapitalen var ved utgangen av året på 58,3 mill. kroner sammenlignet med 60,3 mill. kroner ved utgangen av 2011. Organisasjonens egenkapital er på 33,2

mill. kroner per 2012-12-31 mot 37,3 mill. kroner foregående år. Egenkapitalandelen er 56,9 % mot 62 % i 2011. Egenkapitalen i konsernet er på 38,2 mill. kroner og tilsvarer en egenkapitalandel på 55,3 % mot 60 % i 2011.

Finansiell risiko

Standard Norge har etablert styrings-systemer som generelt reduserer risikoen virksomheten kan være eksponert for.

Statstilskuddet fra Nærings- og handelsdepartementet utgjør ca. 26 % av organisasjonens driftsinntekter, følgelig er aktivitetsnivået i betydelig grad avhengig av tilskuddets størrelse i årene framover.

Standard Norges plassering av midler hos forvalter har en relativt lav risikoeksponering og gav positiv avkastning på 6,3 % i 2012. Utover dette har ikke Standard Norge eiendeler eller gjeld som medfører finansiell risiko.

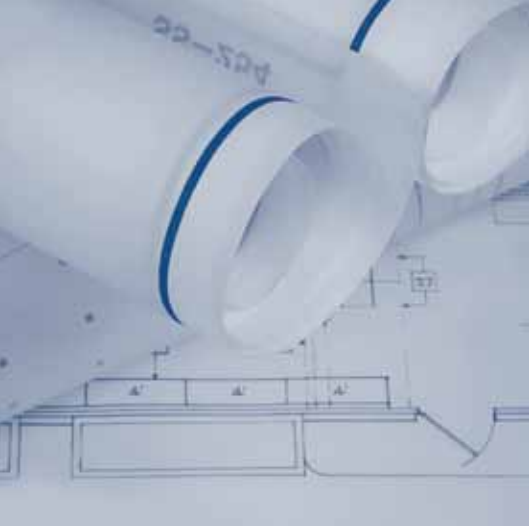
Valutarisiko

Virksomheten er eksponert for valutarisiko knyttet til sveitsiske franc og euro. Standard Norge søker å avgrense risikoen ved å følge valutakursutviklingen og gjøre transaksjoner på gunstige tidspunkter.

Ny byggstandard for vibrasjoner og rystelser

Vibrasjoner ved lave frekvenser er mer skadelige for byggverk enn vibrasjoner ved høyere frekvenser. Lengre avstand, bløt grunn og myk fundamentering gir mer lavfrekvente vibrasjoner. NS 8141 er revidert og splittet i tre. I ny del 1 fra 2012 er grenseverdien kun avhengig av byggverkets egenskaper. Standarden gir også nye grenseverdier for lufttrykkstøt, og tunneler og bergrom. Byggverkets egenskaper tas hensyn til ved å benytte frekvensveid svingehastighet som vibrasjonsmål. Det legges mer vekt på vibrasjoner ved lave frekvenser og mindre ved høye.

Areal- og volumberegninger av bygninger

En ny utgave av NS 3940 for areal- og volumberegninger av bygninger, ble utgitt i 2012. Standarden kan brukes ved planlegging og prosjektering, byggesaksbehandling, taksering og forvaltning, og i forbindelse med avgifts- eller statistiske beregninger og liknende. Som supplement til standarden har Standard Norge publisert to veiledninger, en for arealberegninger ved omsetning av boliger og en for utleiearealer i næringsbygninger. Den første er rettet mot alle i forhold til kjøp og salg av boliger, mens den andre vil være av interesse for eiendomsforvaltere og leietakere av næringsarealer.

Kredittrisiko

Risiko for tap på fordringer er vurdert som lav. Dette henger sammen med at en stor andel av inntektene kommer fra offentlige etater samt at datterselskapet Standard Online AS i stor grad selger produktene til medlemsorganisasjoner og andre veletablerte kunder.

Likviditetsrisiko

Standard Norge dekker sitt behov for driftskapital med egne omløpsmidler. Det foreligger også en avtale om kassakreditt.

Arbeidsmiljø

Det totale sykefraværet i Standard Norge var i 2012 på 2,6 %, hvorav fravær utover 16 dager utgjorde 1,1 %. Sykefraværet tidligere år har variert mellom 2,8 % og 4 %. Standard Norge følger opp sykefravær i henhold til en fornyet IA-avtale. Organisasjonen har bedriftslegeordning, eget verneombud, og et aktivt arbeidsmiljøutvalg. Det er godt samarbeid med ansatte for å avdekke og realisere muligheter for bedre arbeidsmiljø. Årlig gjennomføres arbeidsmiljøundersøkelser og ved behov også ergoterapeutundersøkelser. Oppfølging av disse bidrar til å redusere uheldige miljøbelastninger på den enkelte og dermed økt trivsel.

Likestilling

Standard Norge er opptatt av likestilling i hele organisasjonen. Kvinner utgjør 45 % av styret, mens ledergruppen i Standard Norge har en kvinneandel på 57 %. Blant de faste ansatte i Standard Norge er halvparten kvinner. For hele konsernet med 87 fast ansatte er andelen kvinner på 56 %.

Diskriminering

Standardiseringsarbeidet foregår i stor grad på internasjonalt nivå og ansatte må forholde seg til en rekke nasjonaliteter, språk og livssyn. Over år er det derfor utviklet gode holdninger blant ansatte, og virksomheten opplever ikke diskriminering som noe problem hverken i forhold til kjønn, alder, seksuell orientering eller nedsatt funksjonsevne.

Forskning og utvikling

Standard Norge deltar som partner i forskningsprosjekter nasjonalt og internasjonalt der dette er relevant. Representanter fra forskningsmiljøene deltar i standardiseringsarbeidet. Det pågår prosjekter for utvikling av effektive IT løsninger for kunder og internt i organisasjonen.

Ytre miljø

Standard Norge driver kontorvirksomhet i leide lokaler og har ingen spesielle utslipp av miljømessig art. I det daglige arbeid er organisasjonen opptatt av tiltak som har positiv innvirkning på miljø og klima. Standard Norge er sertifisert i henhold til kravene i miljøstyringssystemet NS-EN ISO 14001. Forøvrig gir standardene som organisasjonen er med å utvikle betydelige bidrag for å hjelpe næringslivet og samfunnet generelt til å oppnå bedre ressursutnyttelse og miljø.

Årsresultat og disponering

Standard Norges virksomhet gav i 2012 et resultat på -183 150 kroner. Konsernets årsresultat var på 119 430 kroner. Styret forslår følgende disponering av årsresultatet for Standard Norge:

Annen egenkapital	kr -183 150
<hr/>	<hr/>
Totalt disponert	kr -183 150

Lysaker, 16. april 2013
I styret for Standard Norge

Jan A. Oksum
styreleder

Tor R. Skjærpe
nestleder

Marianne Svensli

Øivind Christoffersen

Sven Chr. Ulvatne

Randi Flesland

Inge Krogstad

Kari S. Borgos

Roald Sægrov

Trine Tvetter
adm. direktør

RESULTATREGNSKAP

MOR				KONSERN	
2011	2012		Note	2012	2011
DRIFTSINNTEKTER					
43 085 016	46 820 521	Salgsinntekter		87 197 044	82 337 965
27 200 000	28 000 000	Statstilskudd		28 000 000	27 200 000
28 427 868	30 465 713	Andre driftsinntekter		29 093 345	27 173 261
98 712 884	105 286 234	SUM DRIFTSINNTEKTER		144 290 389	136 711 226
DRIFTSKOSTNADER					
12 047 326	10 935 859	Varekostnader		27 128 602	27 266 285
60 422 376	67 194 777	Lønnskostnader m.m.	5, 6	82 999 344	74 456 610
0	0	Resultatvirkning av endret AFP-ordning	6	0	0
1 222 704	1 318 684	Ordinære avskrivninger	2	1 848 429	1 776 796
26 353 620	27 630 676	Andre driftskostnader	2, 5	33 951 213	34 373 310
100 046 026	107 079 996	SUM DRIFTSKOSTNADER		145 927 588	137 873 001
-1 333 142	-1 793 762	DRIFTSRESULTAT		-1 637 199	-1 161 775
FINANSINTEKTER OG KOSTNADER					
393 066	294 711	Renteinntekter		717 357	793 585
467 636	1 333 975	Andre finansinntekter	9	1 333 975	467 636
1 158	334	Rentekostnader		139 979	189 920
4 412	17 740	Andre finanskostnader		17 740	4 412
855 132	1 610 612	FINANSRESULTAT		1 893 613	1 066 889
-478 010	-183 150	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		256 414	-94 886
0	0	Skattekostnad på ordinært resultat	10	136 984	109 830
-478 010	-183 150	ÅRSRESULTAT		119 430	-204 716
Overføringer					
0	0	Overført fra øremerkede midler		0	0
-478 010	-183 150	Overført til annen egenkapital		58 914	-259 375
0	0	Overført til minoritetsinteresse		60 516	54 659
-478 010	-183 150	Sum overføringer		119 430	-204 716

BALANSE PER 31. DESEMBER

MOR		KONSERN			
2011	2012	EIENDELER	Note	2012	2011
Anleggsmidler					
Immaterielle eiendeler					
0	0	Utsatt skattefordel	10	0	0
2 164 345	1 187 891	Web-design, software	2	5 809 329	3 440 100
2 164 345	1 187 891	Sum immaterielle eiendeler		5 809 329	3 440 100
Driftsmidler					
0	284 760	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	2	321 142	72 122
0	284 760	Sum driftsmidler		321 142	72 122
Finansielle anleggsmidler					
2 400 000	2 400 000	Aksjer i Standard Online AS	3	0	0
11 446 034	15 407 650	Pensjonsmidler	6	16 337 195	12 238 447
13 846 034	17 807 650	Sum finansielle anleggsmidler		16 337 195	12 238 447
16 010 379	19 280 301	SUM anleggsmidler		22 467 666	15 750 669
Omløpsmidler					
0	0	Varelager	12	357 272	338 460
Fordringer					
9 417 925	7 191 611	Kundefordringer	8	6 850 846	7 750 439
1 336 464	1 286 955	Andre kortsiktige fordringer	13	2 158 613	1 684 446
10 754 389	8 478 567	Sum fordringer		9 009 459	9 434 885
Finansielle omløpsmidler					
20 641 908	21 948 612	Kortsiktige finansplasseringer	9	21 948 612	20 641 908
20 641 908	21 948 612	Sum finansielle omløpsmidler		21 948 612	20 641 908
12 878 542	8 622 527	Bankinnskudd, kontanter	4	15 360 233	23 498 918
44 274 839	39 049 706	SUM omløpsmidler		46 675 576	53 914 171
60 285 217	58 330 006	SUM EIENDELER		69 143 242	69 664 839

MOR

KONSERN

2011	2012	EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2012	2011
Egenkapital					
Opptjent egenkapital					
37 332 685	33 158 635	Annen egenkapital	7	36 722 248	40 654 233
0	0	Minoritetsinteresser	7	1 490 903	1 430 387
37 332 685	33 158 635	SUM egenkapital		38 213 151	42 084 620
Gjeld					
Avsetning forpliktelser					
0	0	Utsatt skatt	10	194 743	178 718
3 244 339	7 953 324	Pensjonsforpliktelser	6	7 953 324	3 244 339
3 244 339	7 953 324	Sum avsetning forpliktelser		8 148 067	3 423 057
Øvrig langsiktig gjeld					
292 500	197 000	Øvrig langsiktig gjeld	6	197 000	292 500
292 500	197 000	Sum øvrig langsiktig gjeld		197 000	292 500
Kortsiktig gjeld					
5 266 343	4 645 513	Leverandørgjeld		7 271 621	6 851 840
0	0	Betalbar skatt	10	120 959	256 161
4 527 111	5 487 026	Skyldige off. avgifter		6 225 229	5 466 958
9 622 238	6 888 508	Annen kortsiktig gjeld	11	8 967 215	11 289 702
19 415 692	17 021 047	Sum kortsiktig gjeld		22 585 024	23 864 661
60 285 217	58 330 006	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		69 143 242	69 664 839

Lysaker, 16. april 2013
I styret for Standard Norge

Jan A. Oksum
styreleder

Tor R. Skjærpe
nestleder

Marianne Svensli

Øivind Christoffersen

Sven Chr. Ulvatne

Randi Fløisland

Inge Krogstad

Kari Borgos

Roald Sagrov

Trine Tveter
adm. direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

MOR			KONSERN	
2011	2012		2012	2011
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
-478 010	-183 150	Resultat før skattekostnad	256 414	-94 886
-	-	Periodens betalte skatt	-256 161	-333 657
-	-	Gevinst/tap ved salg av anleggsmidler	-	-
1 222 704	1 318 684	Ordinære avskrivninger	1 848 429	1 776 796
-	-	Endring varelager	-18 812	36 660
-403 067	2 226 314	Endring i kundefordringer	899 593	2 641 181
1 312 395	-620 830	Endring leverandørgjeld	419 781	1 388 206
-227 282	49 509	Endring andre kortsiktige fordringer	-474 168	-572 562
-3 047 820	-1 869 315	Endring i andre tidsavgrensingsposter	-1 659 716	-3 130 906
-3 853 942	-3 243 531	Endring i pensjoner og AFP-avsetning	-3 380 663	-3 706 893
-5 475 022	-2 322 319	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-2 365 303	-1 996 061
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
-	-626 990	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-4 466 678	-969 900
-	-	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	-	-
-462 246	-1 306 704	Endring markedsbaserte finansielle instrumenter	-1 306 704	-462 246
-462 246	-1 933 694	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-5 773 382	-1 432 146
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
-	-	Endringer ført mot egenkapital	-	-
-	-	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-	-
-5 937 268	-4 256 013	Netto endring i kantarer og kontantekvivalenter	-8 138 685	-3 428 207
18 815 810	12 878 542	Kantarer og kontantekvivalenter 1. jan.	23 498 918	26 927 125
12 878 542	8 622 527	Kantarer og kontantekvivalenter 31. des.	15 360 233	23 498 918

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR 2012

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og norske regnskapsstandarder. Organisasjonens regnskapsår er fra 1. januar til 31. desember. Alle beløp er i norske kroner.

Konsern

Datterselskap er selskaper hvor morselskapet har bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital. Det vises til note 3 for oversikt over datterselskaper.

Konsolideringsprinsipper

Selskap hvor konsernet har bestemmende innflytelse blir konsolidert fra det tidspunktet kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet).

Kjøp av datterselskap

Kjøpte datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld, balanseføres som goodwill. Goodwill behandles som en residual og balanseføres med den andelen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Merver-

dier i konsernregnskapet avskrives over de oppkjøpte eiendelenes forventede økonomiske levetid.

Eliminering av interne poster

I konsernregnskapet erstattes posten aksjer i datterselskap med datterselskapets eiendeler og gjeld. Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner, urealisert fortjeneste og mellomværende mellom selskapene i konsernet elimineres.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av renteendringer.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere renteendringer.

Foto: Standard Norge

Hvor kommer fisken fra?

Standarden for krav til etiketter for merking av distribusjonseenheter og paller ved omsetning av fisk og fiskevarer, NS 9405, gjør det mulig å spore fisken fra "fjord til bord". Standarden er basert på et system med strekkoder, og alle ledd i verdikjeden benytter en og samme strekkode. Utgangspunktet for standarden var en drøss ulike systemer, og man kunne risikere at fisken skiftet strekkode flere ganger underveis fra fangst til forbruker.

På sikt er det et ønske om å få til en europeisk eller internasjonal standard for merking av kasser og paller ved omsetning av fisk og fiskevarer. Standarden er derfor oversatt til engelsk og fransk.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs. Kursgevinster og kurstap knyttet til varesalg og varekjøp i utenlandsk valuta klassifiseres som driftsinntekter og vareforbruk.

Driftsinntekter

Vederlag for salg av standarder og kurs inntektsføres i den periode leveransen finner sted. Standard Norges royalty fra datterselskap inntektsføres i samme periode som datterselskapet rapporterer salget. Statsstøtte inntektsføres i det kalenderår bevilgningen gjelder. Eksterne tilskudd til utvikling av standarder inntektsføres når utviklingsarbeidet finner sted. Mottatt tilskudd som ikke er opptjent inngår blant annen kortsiktig gjeld.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende og inngår blant andre driftskostnader. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved vår anskaffelse av driftsmidlet. Innredning i leide lokaler balanseføres og avskrives over leiekontraktens løpetid.

Leieavtaler

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører de økonomiske rettigheter og forpliktelser til enheten (finansiell leasing), balanseføres under bygninger, maskiner, inventar o.l. og medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdien av minimumsleien. Driftsmidlet avskrives over antatt økonomisk levetid, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. Operasjonelle leieavtaler kostnadsføres løpende.

Aksjer og andeler i datterselskaper

Aksjer i datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Kostprisen økes når morselskapet tilfører datterselskapet økt egenkapital ved kapitalutvidelse. Kostprisen reduseres når mottatt utbytte

fra datterselskapet overstiger vår andel av opptjent egenkapital i selskapet etter kjøpet.

Aksjer i andre selskaper (omløpsaksjer)

Aksjer og andre finansielle instrumenter som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Virkelig verdi er børskurs eller tilsvarende observerbar markedsverdi. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er estimert salgsverdi etter fradrag for beregnede nødvendige utgifter for gjennomføring av salget (netto salgsverdi). For tilvirkede varer medtas en forholdsmessig andel av direkte og indirekte variable og faste tilvirkningskostnader (basert på normal kapasitet).

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke påregnelig tapsrisiko.

Gjeld

Gjeld balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Pensjoner

Selskapet har kollektiv (sikret) pensjonsordning for arbeidstakere ansatt i selskapet før juni 2006. Ordningen er en ytelsesplan, dvs. at selskapet har det økonomiske ansvaret for at de ansatte får de avtalte ytelsene. Lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn er lagt til grunn som opptjeningsgrunnlag. Arbeidstakere ansatt i selskapet f.o.m. juni 2006 inngår ikke i selskapets kollektive pensjonsordning, men omfattes av en egen innskuddsordning.

Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres

Foto: iStock

Ta grep om energien!

Bærekraftig energibruk og energieffektivisering er et globalt virkemiddel for å redusere utslipp av klimagasser og bedre forsyningsikkerheten på energi. Systematisk energiledelse er antatt å ha en positiv innvirkning på rundt 60 % av verdens energibruk. Globale utfordringer krever universelle verktøy, og NS-EN ISO 50001 er et slikt verktøy som omfatter krav til energiledelsessystemer med brukerveiledning. Standarden gir både privat og offentlig sektor et styringssystem for å øke energieffektiviteten, redusere kostnader og forbedre energiytelsen.

som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne loven.

Selskapet har også usikret pensjonsordning i form av avtalefestet førtidspensjonering (AFP). Ordningen er en flerforetaksplan som er å betrakte som en ytelsesplan. Ordningen er likevel behandlet som en innskuddsplan, da det ikke foreligger tilstrekkelige opplysninger fra ordningens administrator til å regnskapsføre denne som en ytelsesplan. Årets pensjonspremie behandles som periodens pensjonskostnad. For ansatte som har valgt å ta ut AFP, føres den kapitaliserte verdien av selskapets egenandel i balansen som pensjonsforpliktelse. Selskapets egenandel i ordningen er på 25 % av pensjonsutbetalingen fra fylte 62 år til fylte 67 år.

Øvrige pensjonsforpliktelser finansiert over driften er beregnet ut fra aktuarielle prinsipper og balanseføres under avsetning for forpliktelser i balansen.

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansetidspunktet fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke resultatførte estimatavvik. Pensjonsforpliktelsene beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Forutsetningene benyttet for å beregne netto pensjonskostnad bygger på veiledning til fastsettelse av pensjonsforutsetninger utgitt av Norsk RegnskapsStiftelse. Arbeidsgiveravgift er beregnet av netto faktisk forpliktelse og inkludert i brutto pensjonsforpliktelse.

Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 % av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 %-grensen ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Skatter

Standard Norge er en allmennyttig medlemsorganisasjon og er ikke skattepliktig.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel for datterselskap. Utsatt skatt beregnes på grunnlag av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, og på grunnlag av eventuelt ligningsmessig underskudd ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, utlignes. Utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og på underskudd til fremføring, balanseføres i den grad skattefordelen antas å kunne utnyttes gjennom fremtidige skattepliktige overskudd. Utsatt skatt og utsatt skattefordel som kan balanseføres, er oppført netto i balansen.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter og bankinnskudd.

Note 2 Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Mor	Webdesign, software	Data- programmer	Inventar og utstyr	Totalt varige eiendeler
Anskaffelseskost 01.01.2012	7 220 146	100 610	0	7 320 756
Tilgang i perioden	0	246 250	380 740	626 990
Avgang i perioden	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2012	7 220 146	346 860	380 740	7 947 746
Samlede av- og nedskrivninger 31.12.2012	6 278 505	100 610	95 980	6 475 095
Bokført verdi 31.12.2012	941 641	246 250	284 760	1 472 651

Periodens avskrivninger	1 222 704	0	95 980	1 318 684
Avskrivningssats	20 - 33 %	33 %	33 %	
Levetid i år	3 - 5 år	3 år	3 år	

	2012	2011
Leiekostnader telefonsystem	76 382	100 180
Leiekostnader kontormaskiner	170 788	169 888
Leiekostnader transportmidler	583 942	519 873
Leiekostnader datasystemer og utstyr	803 808	803 950

Konsern	Webdesign, software	Data- programmer	Totalt imm. eiendeler	Maskiner/ inventar	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2012	11 727 710	1 070 510	12 798 220	1 297 503	14 095 723
Tilgang i perioden	1 602 782	2 483 156	4 085 938	380 740	4 466 678
Avgang i perioden	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2012	13 330 492	3 553 666	16 884 158	1 678 243	18 562 401
Samlede av- og nedskrivninger	10 663 307	411 522	11 074 829	1 357 105	12 431 934
Bokført verdi 31.12.2012	2 667 185	3 142 144	5 809 329	321 138	6 130 471

Periodens avskrivninger	1 405 797	310 912	1 716 709	131 720	1 848 429
Avskrivningssats	20 - 33 %	33 %		33 %	
Levetid i år	3 - 5 år	3 år		3 år	

	2012	2011
Leiekostnader telefonsystem	76 382	100 180
Leiekostnader kontormaskiner	170 788	169 888
Leiekostnader transportmidler	685 203	642 597
Leiekostnader datasystemer og utstyr	897 375	984 142

Note 3 Aksjer datterselskap

Mor

Selskap	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Pålydende i kroner	Verdi i balansen
Standard Online AS	3 000 000	2 400	1 000	2 400 000

Aksjene i datterselskapet Standard Online AS er bokført til kostpris. Standard Norge eier direkte 80 %.

Note 4 Bankinnskudd

Mor

I posten bankinnskudd inngår bundne midler på skattetrekkkonto med kr 2 278 360 per 31.12.2012, og som dekker skyldig skattetrekk med kr 2 254 774.

Konsern

For konsernet er bundet bankinnskudd vedrørende skattetrekk kr 2 840 100. Dette dekker skyldig skattetrekk med kr 2 793 472.

Note 5 Lønnskostnader, antall årsverk, godtgjørelse til adm. direktør, styre og revisor

Mor

Lønnskostnader	2012	2011
Lønninger/honorar	44 112 455	42 578 919
Arbeidsgiveravgift	8 220 141	7 406 039
Pensjonskostnader	6 676 188	5 286 150
Andre honorarer	7 867 022	4 823 505
Andre ytelser	318 971	327 763
Sum lønnskostnader	67 194 777	60 422 376

Antall årsverk	67,80	66,95
----------------	-------	-------

Ytelser til administrerende direktør	2012	2011
Lønn	1 356 033	1 296 523
Pensjon	912 604	228 357
Annen godtgjørelse	205 070	198 165
Sum ytelse til administrerende direktør	2 473 707	1 723 045

Godtgjørelse til styret i Standard Norge	370 000	370 000
Herav fast honorar styreleder	50 000	50 000
Herav konsulentbistand styreleder	60 000	60 000

Honorar til revisor	2012	2011
Lovpålagt revisjon	103 841	95 000
Attestasjonsoppgaver	64 490	30 463
Regnskapsmessig bistand	78 895	53 413
Skattemessig bistand	0	0
Sum	247 226	178 876

Konsern

Lønnskostnader	2012	2011
Lønninger/honorar	56 333 513	53 346 646
Arbeidsgiveravgift	10 015 077	8 977 052
Pensjonskostnader	8 102 567	6 734 887
Andre honorar	7 867 022	4 823 505
Andre ytelser	681 165	574 520
Sum lønnskostnader	82 999 344	74 456 610

Antall årsverk	88,45	84,30
----------------	-------	-------

Ytelser til administrerende direktør	2012	2011
Sum ytelser til adm. dir., jf. ovenfor	2 473 707	1 723 045

Godtgjørelse til styrene i konsernet	510 000	475 000
--------------------------------------	---------	---------

Honorar til revisor

	2012	2011
Lovpålagt revisjon	155 491	140 000
Attestasjonsoppgaver	64 490	30 463
Regnskapsmessig bistand	98 545	63 413
Skattemessig bistand	0	0
Sum	318 526	233 876

Foto: Fotogruppa ved Sollen, Utsir, randa skole

Ny standard for lydforhold som tar bedre hensyn til universell utforming

Antallet eldre i samfunnet øker, og fra 50-60 års alderen begynner en stor andel av befolkningen å få lettere hørselstap. Barn trenger bedre akustiske forhold enn voksne for å kunne oppfatte tale. Målet med standarden NS 8175 som har kriterier for lydforhold i bygninger, er å forbedre rom-akustiske forhold, redusere støynivåer fra installasjoner og beskrive bruk av lydoverføringsutstyr, f. eks. høyttaleranlegg og teleslynger. Akustiske kriterier for universell utforming i standarden brukes bl.a. i forbindelse med byggteknisk forskrift. Standarden bidrar til å forbedre lydforholdene for alle brukere.

Note 6 Pensjonsmidler og -forpliktelser

Mor

Organisasjonen har kollektiv pensjonsordning i forsikringselskap for sine ansatte (sikret ordning). Ordningen omfatter 65 ansatte og 49 pensjonister, og gir rett til definerte framtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og ytelsene fra folketrygden. Forpliktelsen er dekket gjennom et forsikringselskap. I tillegg har organisasjonen usikrede forpliktelser som dekkes over drift.

Organisasjonen har en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1. januar 2011, er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at selskapet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Organisasjonens forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Økonomiske forutsetninger	2012	2011
Diskonteringsrente	4,20 %	3,90 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,60 %	4,80 %
Forventet lønnsregulering	3,25 %	4,00 %
Forventet pensjonsøkning	0,00 %	0,70 %
Forventet G-regulering	3,00 %	3,75 %

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innenfor forsikring.

Pensjonskostnader	2012		2011	
	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser
Nåverdi pensjonsopptjening	5 118 656	649 274	5 018 710	162 025
Rentekostnad	3 689 198	244 308	3 688 535	119 743
Resultatført andel actuarielt tap (gevinst)	627 617	-86 855	199 742	-20 918
Avkastning pensjonsmidler	-4 478 300	0	-4 416 980	0
Administrasjonskostnader	824 164	0	711 332	0
Netto pensjonskostnad	5 781 335	806 727	5 201 339	260 850

Pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	2012		2011	
	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser
Beregnete pensjonsforpliktelser	90 553 443	7 592 679	96 689 298	2 317 724
Pensjonsmidler (markedsverdi)	98 555 000	0	90 935 000	0
Netto pensjonsforpliktelse/(-midler)	-8 001 557	7 592 679	5 754 298	2 317 724
Ikke resultatført estimatavvik	-7 406 093	360 645	-17 200 332	926 615
Balanseført pensjonsforpliktelse/(-midler)	-15 407 650	7 953 324	-11 446 034	3 244 339

Forpliktelser knyttet til driftspensjonsavtale med administrerende direktør er innarbeidet direkte mot egenkapitalen per 01.01.2012 (se egenkapitalnoten).

Foto: iStock

Laks og regnbueørret

Hvilke beskrivelser, ord og metoder er i daglig bruk i verdikjeden knyttet til produksjon og oppdrett av laks og ørret? Og bruker alle i verdikjeden de samme uttrykkene på samme måte? Dette dreier seg om ord og begrep knyttet til miljøforholdene for fisken, beskrivelse av biomasse og økonomi-rapportering. Disse termene er nå samlet i NS 9417 Laks og regnbueørret - Enhetlig terminologi og metoder for dokumentasjon av produksjon, som ble utgitt i 2012.

Konsern

Konsernet har kollektiv pensjonsordning tilsvarende beskrivelsen for morselskapet ovenfor. Ordningen omfatter totalt 86 ansatte og 50 pensjonister per 31. desember 2012.

Pensjonskostnader	2012		2011	
	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser
Nåverdi pensjonsopptjening	6 432 515	649 274	6 183 422	162 025
Rentekostnad	4 095 137	244 308	4 065 192	119 743
Resultatført estimatavvik	780 230	-86 855	347 217	-20 918
Avkastning pensjonsmidler	-4 877 539	0	-4 763 588	0
Administrasjonskostnader	956 472	0	817 833	0
Netto pensjonskostnad	7 386 815	806 727	6 650 076	260 850

Pensjonsforpliktelse/(pensjonsmidler)	2012		2011	
	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser	Sikrede ytelser	Usikrede ytelser
Beregnete pensjonsforpliktelser	99 699 694	7 592 679	106 988 632	2 317 724
Pensjonsmidler (markedsverdi)	106 980 000	0	98 555 000	0
Netto pensjonsforpliktelse/(midler)	-7 280 306	7 592 679	8 433 632	2 317 724
Ikke resultatført estimatavvik	-9 056 889	360 645	-20 672 079	926 615
Balanseført pensjonsforpliktelse/(-midler)	-16 337 195	7 953 324	-12 238 447	3 244 339

Note 7 Egenkapital

Mor	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2011	37 332 685	37 332 685
Regnskapsmessig innarbeidelse av driftspensjon	-3 990 900	-3 990 900
Resultat 2012	-183 150	-183 150
Egenkapital 31.12.2012	33 158 635	33 158 635

Konsern

	Annen egenkapital	Minoritet	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2011	40 654 233	1 430 387	42 084 620
Regnskapsmessig innarbeidelse av driftspensjon	-3 990 900	0	-3 990 900
Resultat 2012	58 914	60 516	119 430
Egenkapital 31.12.2012	36 722 248	1 490 903	38 213 151

Note 8 Kundefordringer

Mor	2012	2011
Kundefordringer, datterselskap	3 899 757	4 444 218
Kundefordringer, eksterne	3 341 854	5 023 707
Avsetning for påregnelig tap	-50 000	-50 000
Bokført verdi	7 191 611	9 417 925

Konsern

	2012	2011
Kundefordringer, eksterne	7 030 846	7 930 439
Avsetning for påregnelig tap	-180 000	-180 000
Bokført verdi	6 850 846	7 750 439

Note 9 Kortsiktige finansplasseringer

Mor og konsern

Organisasjonen plasserte 17.11.2005 kr 17 000 000 til forvaltning hos Carnegie Kapitalforvaltning. Investeringen er fordelt på 4 delporteføljer som er spesifisert i tabellen under og er oppført til markedsverdi.

Delporteføljer:	2012	2011
Pengemarked	4 161 457	4 033 585
Obligasjoner omløp	13 061 619	6 343 111
Obligasjoner anlegg	0	7 298 846
Aksjer	3 799 305	2 966 366
Annet	926 231	0
Bokført verdi kortsiktige finansplasseringer	21 948 612	20 641 908
Avkastning	1 306 704	462 246

Foto: Kristiansand kommune / Helmer Espeland

Ny standardkontrakt for park- og landskapsanlegg

Standarden NS 8433 er en ny standardkontrakt som gir generelle kontraktsbestemmelser for skjøtsel og drift av park- og landskapsanlegg, og regulerer forholdet mellom oppdragsgiveren og leverandøren. Blankett 8433 regulerer de forholdene som partene særlig bør avklare i forbindelse med den enkelte kontraktsinngåelsen. De generelle bestemmelsene står i standarden, mens de særskilte forholdene for det enkelte kontraktsforholdet skal beskrives i blanketten.

Note 10 Skattekostnad

Konsern (gjelder datterselskapet Standard Online AS)

Årets skattekostnad i resultatregnskapet:	2012	2011	
Betalbar skatt	120 959	256 161	
Endring i utsatt skatt	16 024	-146 331	
Årets skattekostnad	136 984	109 830	
Årets skattekostnad beregnes slik:	2012	2011	
Resultat før skattekostnad	439 564	383 124	
Endring midlertidig forskjeller	-57 230	522 610	
Permanente forskjeller	49 662	9 216	
Årets skattepliktig inntekt	431 996	914 860	
Betalbar skatt (28 %)	120 959	256 161	
Spesifikasjon av midlertidige forskjeller	2012	2011	Endring
Driftsmidler	-127 114	-45 006	82 108
Fordringer	-106 920	-109 127	-2 207
Pensjonsmidler	929 545	792 413	-137 132
Sum midlertidige forskjeller	695 511	638 280	-57 231
Underskudd til fremføring	0	0	0
Sum netto midlertidige forskjeller	695 511	638 280	-57 231
Utsatt skatteforpliktelse/(utsatt skattefordel), 28 %	194 743	178 718	-16 025

Note 11 Annen kortsiktig gjeld

Mor	2012	2011
Avsetning skyldige feriepenger	4 618 794	4 557 197
Ikke opptjent prosjektstøtte	1 521 793	4 074 297
Annen kortsiktig gjeld	747 921	990 743
Sum annen kortsiktig gjeld	6 888 508	9 622 237

Konsern	2012	2011
Avsetning skyldige feriepenger	5 900 288	5 635 970
Ikke opptjent prosjektstøtte	1 521 793	4 074 297
Annen kortsiktig gjeld	1 545 134	1 579 435
Sum annen kortsiktig gjeld	8 967 215	11 289 702

Note 12 Varelager

Konsern	2012	2011
Ferdigvarer	357 272	338 460
Sum annen kortsiktig gjeld	357 272	338 460

Note 13 Andre kortsiktige fordringer

Mor	2012	2011
Periodisert inntekt	0	0
Periodiserte forsikringspremier	665 562	527 781
Andre kostnadsperiodiseringer	621 393	808 683
Sum andre kortsiktige fordringer	1 286 955	1 336 464

Konsern	2012	2011
Periodisert inntekt	0	0
Periodiserte forsikringspremier	787 607	575 555
Andre kostnadsperiodiseringer	1 371 006	1 108 892
Sum andre kortsiktige fordringer	2 158 613	1 684 447

Til representantskapets årsmøte i
Standard Norge

RSM Hasner Kjelstrup & Wiggen AS
Statsautoriserte revisorer
Postboks 1312 Ylka, NO-0112 Oslo
Filipstad Brygge 1, NO-0252 Oslo
T: +47 23 11 42 00 F: +47 23 11 42 01
Org.nr. 982 316 588 MVA
www.rsm.no

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Standard Norge som består av selskapsregnskap, som viser et underskudd på kr 183 150, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 119 430. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foreningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet Standard Norges finansielle stilling per 31. desember 2012 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

RSM Hasner Kjelstrup & Wiggen er et frittstående medlem av RSM International, en sammenslutning av uavhengige revisjons- og konsulentfirmaer. RSM International er navnet til et nettverk av uavhengige revisjons- og konsulentfirmaer, hvor hvert firma praktiserer selvstendig. RSM International eksisterer ikke i noen juridisk enhet som en separat juridisk enhet.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktig registrering og dokumentasjon av foreningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings-skikk i Norge.

Oslo, 16. april 2013

RSM Hasner Kjelstrup & Wiggen AS

Arnfinn Osvik
Statsautorisert revisor

STANDARD NORGE
Strandveien 18
Postboks 242
1326 Lysaker

Telefon 67 83 86 00
info@standard.no
www.standard.no

**Standard Norge - Din veiviser
i en verden av muligheter.**